

Dosarul nr. 1ra-336/22

1-19155792-01-1ra-07032022

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

22 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte– Diaconu Iurie,

Judecători–Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Boico Victor și Plămădeală Ghenadie,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Boreț Vladimir XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.10.2020– 10.12.2019;

Instanța de apel: 26.06.2020 – 09.12.2021;

Instanța de recurs: 07.03.2022– 22.11.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 10 decembrie 2019, Boreț Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale, echivalentul a 35 000 lei.

S-a respins cerința procurorului cu privire la confiscarea specială a mijloacelor financiare în sumă de 150 euro și 200 dolari SUA și a telefonului mobil de model „Iphone X”, de culoare neagră, care aparțin inculpatului și ridicate de la acesta ca fiind neîntemeiată și lipsit de suport juridic.

S-a admis parțial cerința procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare.

S-a dispus încasarea de la Boreț Vladimir în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 2 800 lei.

În rest, cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut că, de organul de urmărire penală, inculpatul Boreț Vladimir a fost învinuit în aceea că, acționând în scop de profit, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptelor sale, dorind în mod conștient survenirea lor, neavând autorizația corespunzătoare, împreună și de comun acord cu alte persoane, inclusiv neidentificate de către organul de urmărire penală, au organizat procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și punerea în circulație pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor și analogilor acestora în proporții mari cu scop de înstrăinare.

Prin urmare, Boreț Vladimir, conform înțelegerii prealabile cu alte persoane,

într-un timp și loc nestabil de către organul de urmărire penală, ilegal a dobândit pentru păstrare, expediere, transportare, distribuire și punerea în circulație cu scop de înstrăinare pe teritoriul Republicii Moldova substanțe stupefiante, psihotrope și analogi ai acestora în proporții mari, și anume marijuana și cocaină, pe care le-a păstrat cu scop de înstrăinare până pe 13 iulie 2019.

Astfel, pe 13 iulie 2019, ora 21:05, fiind efectuată percheziția la domiciliul lui Boreț Vladimir, pe adresa XXXXX, a fost depistată și ridicată o substanță de culoare albă cu aspect de bulgări, care conform Concluziei nr.34/12/-1-R-3208 din 12 august 2019, reprezintă substanță stupefiantă cocaină în cantitate de 0,53 g.

La fel, pe suprafața farfuriei de culoare roșie, bancnotele cu nominalul de un dolar SUA și de 50 Euro, a cardurilor discount de culoare neagră cu inscripția „HUNGRY...” și de culoare albastră-verde cu inscripția „PLANETA ZOO ...”, depistate și ridicate în aceleași circumstanțe, s-au depistat urme de cocaină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Masa vegetală de culoare verde-cafenie, prezentată la examinare într-o pipă de culoare cafenie cu capac din metal, depistată și ridicată în același circumstanțe, reprezintă marijuana, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, în cantitate de 0,05 g (masă uscată), iar depunerile de pe suprafața interioară a pipei de culoare neagră și cea de culoare cafenie, depistate și ridicate în aceleași circumstanțe, reprezintă rășină de cannabis, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, în cantitate de 0,21 g (0,14g +0,07g).

Cantitatea substanței stupefiante păstrate cu scop de înstrăinare de către Boreț Vladimir, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă proporții mari.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut *în drept*, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal - *păstrarea (stupefiantelor) drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare*.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă recunoașterea lui Boreț Vladimir culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 4 ani închisoare într-un penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul farmaceuticii și gestionării drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 5 ani, cu luarea sub strajă din sala de judecată. Includerea în termenul pedepsei stabilite lui Boreț Vladimir, perioada aflării acestuia în arest preventiv.

Telefonul mobil de model „Iphone X”, de culoare neagră care aparține inculpatului și mijloacele bănești în sumă de 150 euro și 200 dolari SUA, de confiscat în folosul statului.

Cheltuieli de judecată în mărime de 4 480 lei, pentru rapoartele de constatare tehnico-științifice, a fi încasate din contul inculpatului.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, urmând să fie casată.

A constatat procurorul că, în baza declarațiilor inculpatului, instanța de fond, la calificarea acțiunilor acestuia drept păstrare a drogurilor în scop de consum nu a ținut cont de faptul că, acesta a negat vehement că ar fi consumator de droguri.

Totodată, în cadrul cercetării judecătorești de către Boreț Vladimir, nu a fost prezentată nici-o autorizație/licență care i-ar permite realizarea acțiunilor menționate supra. Din această cauză a concluzionat procurorul că, ele au avut un caracter ilegal.

De asemenea, circumstanța agravantă (semn calificativ) prevăzută la art.217¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, este demonstrată prin aceleași probe, din care rezultă că, persoanele activau concertat, în urma unei înțelegeri prealabile, urmărind un scop.

Prin urmare, procurorul este de părere că, instanța de fond a adoptat o concluzie eronată, fără a fi examinate în ansamblu probele administrate pe parcursul cercetării judecătorești.

Sub acest aspect, a mai precizat procurorul că, acțiunile inculpatului întrunesc toate elementele constitutive ale infracțiunii incriminate și că partea acuzării a prezentat suficiente probe concludente și pertinente care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului Boreț Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, în special scopul de înstrăinare urmărit de inculpat.

Cât privește aplicarea confiscării speciale, procurorul a opinat că, au fost prezentate destule probe ca inculpatul a utilizat pentru săvârșirea infracțiunii ce i se incriminează telefonul mobil de model „Iphone X”, care îi aparține.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2021, apelul declarat de procuror împotriva sentinței a fost admis, din alte motive, inclusiv din oficiu, în conformitate cu art.409 Cod de procedură penală, casată parțial această sentință, în latura penală și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Boreț Vladimir, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, a fost liberat de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În rest, s-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, inculpatul a fost învinuit de faptul că a acționat în scop de profit, prin participație cu alte persoane, însă procurorul nu a prezentat nici o probă, nici un înscris din care ar rezulta că inculpatul ar fi acționat în scop de profit, prin participație, acuzarea nu a indicat în actul de învinuire cu cine ar fi comis eventual inculpatul infracțiunea, nu a prezentat careva acte din care ar rezulta că ar exista o altă cauză penală în privința altor persoane eventual identificate sau în curs de identificare.

Instanța de apel a mai reiterat că, probele acuzării nu au demonstrat existența scopului de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor sau analogilor acestora, săvârșit de inculpat în comun cu mai multe persoane în proporții mari, dar demonstrează indubitabil doar săvârșirea acțiunii de păstrare a drogurilor (stupefiantelor), săvârșite în proporții mari - fără scop de înstrăinare.

Cu privire la argumentele părții acuzării, referitor la condamnarea inculpatului în temeiul art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, instanța de apel a relevat că, versiunea respectivă nu are acoperire probatorie, se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză.

Instanța de apel consideră că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile martorului și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

Examinând cauza, instanța de apel a constatat că, procesul penal în baza art.217 alin.(2) Cod penal urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal conform art.391 alin.(1) pct.6 Cod de procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare, de tragere la răspundere penală, infracțiunea fiind comisă la data de 13 iulie 2019.

Referitor la cerința procurorului cu privire la confiscarea specială a mijloacelor financiare în sumă de 150 euro și 200 dolari SUA și a telefonului mobil de model „Iphone X”, care aparține lui Boreț Vladimir, ridicate de la acesta, instanța de apel a considerat că, instanța de fond în mod corect a considerat necesar de a o respinge ca fiind neîntemeiată și lipsită de suport juridic.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale procurorul invocă temeiuri similare cu cele indicate în cererea de apel, precizând că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia de menținere a soluției instanței de fond cu privire la calificarea acțiunilor inculpaților, urma să dezvăluie această concluzie, expunând punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și asupra fiecărui motiv invocat de apelant.

Astfel, instanța de apel nu a îndeplinit prevederile legii, dar și explicațiile Plenului Curții Supreme de Justiție de la pct.14 al Hotărârii nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordin de apel”, fapt care atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, procurorul contestă decizia instanței de apel în partea ce ține de menținerea soluției instanței de fond privitor la recalificarea acțiunilor inculpatului cât și în partea ce ține de soluționarea chestiunii privitor la confiscarea specială.

La fel, procurorul consideră nefondată decizia instanței de apel și în partea ce ține de menținerea soluției privitor la recalificarea acțiunilor inculpatului.

Mai mult, acuzatorul de stat atenționează că, activitatea infracțională în particular, ca și întreaga omenire în general, este în permanentă dezvoltare. Astfel, modul și metodele săvârșirii infracțiunilor evoluează, infractorii folosindu-se de toate mijloacele tehnice disponibile la ora actuală.

Acest caz nu este o excepție, or, discuțiile deschise erau purtate prin intermediul aplicației „Telegram”, fapt probat în rezultatul examinării telefonului mobil ce-i aparține lui Boreț Vladimir, de model „Iphone X”, în care se atestă discuții cu persoane neidentificate - privind procurarea și distribuirea ulterioară a drogurilor de tip „cocaină” altor persoane terțe neidentificate de organul de urmărire penală, prin intermediul aplicației menționate supra.

La fel, conchide procurorul că, circumstanța agravantă prevăzută la art.217¹ alin.(3) lit. b) Cod penal este demonstrată prin aceleași probe, din care rezultă că, persoanele activau concertat, în urma unei înțelegeri prealabile, urmărind un scop.

Deși instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere

a fiecărui argument a unei părți, acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns.

Instanța de apel a menținut soluția instanței de fond cu privire la calificarea faptei inculpatului printr-o motivare superficială, fără a clarifica aspectele esențiale descrise în apelul procurorului, prin ce a fost afectată soluția adoptată, or, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce echivalează ca temei de casare prevăzut în art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Din textul recursului declarat rezultă că, recurentul invocă temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când: **6)** instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și **12)** faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate de procuror și temeiurilor de casare nominalizate de acesta, Colegiul penal lărgit constată că, criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

Colegiul penal lărgit atestă că, în speță, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă cu privire la forma și specificul întocmirii hotărârilor judecătorești.

Verificând criticele expuse de procuror, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient motivată în raport cu cumulul de probe administrat la caz.

Astfel, în opinia Colegiului penal lărgit, de către instanța de apel au fost formulate concluzii fără o analiză esențială a probelor, care în opinia părții acuzării confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de 217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal– „Circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare săvârșite de două sau mai multe persoane în

proporții mari”.

Pe de altă parte, Colegiul penal lărgit menționează că, instanțele ierarhic inferioare, atunci când au constatat lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urmau să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atrage atenția în mod special la faptul că, în partea constatatoare a sentinței (f.d.56 vol. II), instanța de fond nu a constatat fapta comisă de inculpat și anume din fraza - „Boreț Vladimir XXXXX este pus sub învinuire că...”, însă, la emiterea deciziei, instanța de apel nu a ținut cont și nu s-a expus la acest aspect în niciun mod.

În acest sens, se are în vedere că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpaților, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă - din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă acțiunile comise de acesta se încadrează în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, după cum pledează procurorul, sau urmează a fi reținută o altă calificare în sarcina inculpatului, ce la caz nu se regăsește, decizia atacată nu cuprinde toate motivele invocate în apel și nici cele pe care se întemeiază soluția.

Într-o altă ordine de idei, în urma lecturării deciziei, se reține că, prin soluția sa, instanța de apel și-a motivat soluția apreciind probele unilateral și fără a se expune asupra motivelor invocate.

În această consecvență este necesar de remarcat că, în cazul infracțiunii prevăzute la art.217¹ alin.(3) Cod penal, obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la neadmiterea circulației ilegale de droguri, etnobotanice sau analogi ai acestora, săvârșite în proporții mari și în scop de înstrăinare iar obiectul material îl reprezintă drogurile sau analogii acestora, fiind caracterizate prin proporții mari.

În speță, obiectul material al infracțiunii, îl reprezintă substanța stupefiantă de tip „cocaină” în cantitate de 0,53 g și substanța stupefiantă rășină de „canabis”, în cantitate de 0,21 g (0,14g+0,07g), ridicate în cadrul percheziției la domiciliul lui Boreț Vladimir și identificată în baza raportului de expertiză judiciară nr.3208 din 12 august 2019.

Latura obiectivă a infracțiunii constă în următoarele modalități normative cu caracter alternativ: 1) producerea ilegală; 2) prepararea ilegală; 3) experimentarea ilegală; 4) extragerea ilegală; 5) prelucrarea ilegală; 6) transformarea ilegală; 7) procurarea ilegală; 8) păstrarea ilegală; 9) expedierea ilegală; 10) transportarea ilegală; 11) distribuția ilegală; 12) înstrăinarea ilegală; 13) alte operațiuni ilegale.

Acțiunile săvârșite de către inculpat, au fost probate prin: procesul-verbal de percheziție la domiciliul acestuia din 13 iulie 2019, în cadrul căruia au fost depistate și ridicate substanțele stupefiante; procesul-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigații din 29.08.2019; stenogramele interceptărilor

convorbirilor telefonice efectuate de pe nr.078837888 utilizat de către inculpat, prin care se confirmă că ultimul purta discuții frecvente cu persoane neidentificate în privința procurării, transportării, substanțelor stupefiante.

De asemenea, se atenționează că, calificarea prevăzută la art.217¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, este demonstrată prin aceleași probe din care rezultă că, persoanele activau concertat, în urma unei înțelegeri prealabile și urmărind același scop.

În cadrul cercetării judecătorești, nu a fost prezentată vreo autorizație sau licență care i-ar permite inculpatului realizarea acțiunilor menționate supra și din această cauză se poate cu certitudine concluziona că, ele au avut un caracter ilegal.

Infrațiunea specificată la art.217¹ Cod penal este formală. Aceasta se consideră consumată din momentul realizării producerii, preparării, experimentării, extragerii, prelucrării, transformării, procurării, păstrării, expedierii, transportării, distribuirii, înstrăinării sau altor operațiuni ilegale cu droguri sau cu analogi ai acestora, săvârșite în proporții mari.

Latura subiectivă a infracțiunilor prevăzute la art.217¹ Cod penal se caracterizează prin intenție directă.

Totodată, motivul infracțiunii se exprimă, în principal, în interesul material.

În concluzie, procurorul conchide că, din cumulul de probe acumulate și din totalitatea circumstanțelor stabilite, se atestă cu certitudine că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, privitor la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia. Aceasta reprezintă un element de transparență a procesului de înfăptuire a justiției, inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecătii, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivare.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit ține să atragă atenția supra faptului că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

6.1. Cât privește cerința procurorului cu privire la aplicarea confiscării speciale, Colegiul penal lărgit opinează că, odată cu remiterea cauzei la rejudecare, instanța de apel urmează să se expună și pe marginea acestui aspect.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Boreț Vladimir XXXXX*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 ianuarie 2023.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie